

Sygn. akt VII Ka 53/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 marca 2020 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie w VII Wydziale Karnym Odwoławczym

w składzie:

Przewodniczący: SSO Dariusz Firkowski

Protokolant: st. sekr. sądowy Jolanta Jankowska

przy udziale prokuratora Prokuratury Okręgowej w O. Piotra Miszczaka

po rozpoznaniu w dniu 2 marca 2020 r.

sprawy: **S. W. (1)** ur. (...) w S., syna F. i S. z domu P.

oskarżonego z art. 244 kk

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w M. z dnia 20 listopada 2019 r., sygn. akt (...)

I zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że :

- w ramach rozstrzygnięć z pkt I i II sentencji w miejsce orzeczonych tam kar: roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 3 lat i kary grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych o wartości jednej stawki w kwocie 20 zł oraz uzupełniając podstawę wymiaru kary o art.37a kk orzeka wobec oskarżonego S. W. (1) karę grzywny 200 (dwustu) stawek dziennych o wartości jednej stawki w kwocie 40 (czterdzieści) zł,

- w ramach rozstrzygnięcia z pkt IV sentencji łagodzi okres orzeczonego tam zakazu do roku,

II w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy,

III zasądza od oskarżonego koszty sądowe za postępowanie odwoławcze, w tym jedną opłatę w kwocie 800 (osiemset) zł za obie instancje.

FORMULARZ UZASADNIENIA WYROKU SĄDU ODWOŁAWCZEGO (UK 2)

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	VII Ka 53/20
	1	
1. CZEŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Rejonowego w M. z dnia 20 listopada 2019 r. w sprawie (...)

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia**1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia**

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

1.3.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu

2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)	

Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
1	<p>1/ naruszenia przepisów postępowania tj. art. 5 § 1 k.p.k. w zw. z treścią art. 6 k.p.k. polegające na całkowitym pominięciu zasady domniemania niewinności i w konsekwencji stwierdzenie, iż nie można uznać, aby oskarżony S. W. (1) działał w usprawiedliwionym błędnym przekonaniu co do bezprawności swojego czynu, albowiem był już dotychczas karany;</p> <p>2/ naruszenia przepisów prawa materialnego o których mowa w treści art. 438 ust.1 k.p.k. tj:</p> <p>- art. 26 § 1 k.p.k. przez jego błędną wykładnię i bezpodstawne uznanie, iż zachowanie oskarżonego S. W. (1) oraz wskazane przez niego okoliczności popełnionego czynu nie świadczą o zaistnieniu stanu wyższej konieczności, w sytuacji gdy oceny takie pozostają w sprzeczności z treścią zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego jak też całokształtem ujawnionych okoliczności w toku trwającego postępowania;</p> <p>- art. 29 k.p.k. przez błędną wykładnię, która doprowadziła do bezpodstawnego uznania, iż działanie oskarżonego nie było działaniem w usprawiedliwionym</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>

	<p>błędnym przekonaniu, co do zachodzącej okoliczności wyłączającej bezprawność czynu, tj. stanu wyższej konieczności.</p> <p>- art. 2 ,art.3 ust.2 ustawy o radcach prawnych w zw. z treścią art. 6 ust. 1 i art.12 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, przez niezastosowanie, które to naruszenie miało istotny wpływ na wynik sprawy i wydane w tym postępowaniu rozstrzygnięcie.</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p>Apelacja oskarżonego zasługiwała na uwzględnienie w zakresie, w jakim inicjując kontrolę odwoławczą zaskarżonego wyroku pozwoliła na modyfikację rozstrzygnięcia w zakresie orzeczonej kary.</p> <p>Na wstępie należy zauważyć, iż w ocenie Sądu Okręgowego wydane przez Sąd I instancji rozstrzygnięcie co do zasady zapadło na podstawie prawidłowo poczynionych ustaleń natury faktycznej, jak też i prawnej. Sąd Rejonowy dokonał szczegółowej i prawidłowej analizy materiału dowodowego. Także wnioski powzięte przez Sąd na podstawie przeprowadzonych w sprawie dowodów, zdaniem Sądu Okręgowego, są logiczne, spójne i konsekwentne, dokonane w oparciu o zasady doświadczenia życiowego a ponadto są przekonująco uzasadnione. Apelacja nie wskazuje na żadne okoliczności, które nie byłyby przedmiotem uwagi Sądu i nie zawiera też żadnej, merytorycznej argumentacji, która rozważania tego Sądu mogłaby skutecznie podważyć. Rozważając, w kontekście powyższych wstępnych już tylko</p>		

uwag dotyczących prawidłowości zaskarżonego wyroku, argumentację przytoczoną w apelacji, nie sposób dopatrzeć się sugerowanych przez skarżącego uchybień w zakresie przeprowadzonej przez Sąd pierwszej instancji analizy dowodowej oraz oceny prawnej czynów oskarżonego.

Wobec powyższego zarzuty skarżącego, jakoby Sąd I instancji błędnie przyjął, że oskarżony nie działał w stanie wyższej konieczności, nie mogą być uznane za zasadne. Apelacja sprowadza się w rezultacie do polemiki z ustaleniami Sądu i wyciągniętymi z tych ustaleń wnioskami.

Przed wszystkim podkreślić należy, że S. W. (1) miał pełną świadomość tego, iż wobec niego orzeczony został zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych. Wyrokiem Sądu Rejonowego w M. z 16 stycznia 2019 roku w sprawie sygn. akt (...) wobec J. W. orzeczono środek karny zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 1 roku. Wyrok ten uprawomocnił się w dniu 27 marca 2019 roku. Zauważyć także trzeba, że oskarżony brał udział w rozprawie apelacyjnej w Sądzie Okręgowym w O..

Zgodnie z art. 26 § 1 k.k. nie popełnia przestępstwa, kto działa w celu uchylenia bezpośredniego niebezpieczeństwa grożącego jakimkolwiek dobru chronionemu prawem, jeżeli niebezpieczeństwa nie można inaczej uniknąć, a dobro poświęcone przedstawia wartość niższą od dobra ratowanego.

W myśl art. 26 § 1 k.k. kontratyp stanu wyższej konieczności na miejsce wówczas,

gdy sprawca działa w celu uchylenia bezpośredniego niebezpieczeństwa grożącego jakimkolwiek dobru chronionemu prawem, **jeżeli niebezpieczeństwa nie można inaczej uniknąć**, a dobro poświęcone przedstawiało wartość niższą niż dobro ratowane. Na gruncie niniejszej sprawy nie sposób przyjąć, że w stosunku do oskarżonego spełnione zostało kryterium bezpośredniości zagrożenia, a tym bardziej, że niebezpieczeństwa nie można było inaczej uniknąć. Oskarżony mógł przecież skorzystać z komunikacji publicznej lub też zatrudnić osobę, która będzie go wozić. Jeżeli uznał, że nie było takiej możliwości, a czynności związanej z wykonywaniem zawodu radcy prawnego należało wykonać poza siedzibą jego kancelarii, mógł nie podejmować się reprezentowania innych osób. Dotyczy to także spraw, w których był on wyznaczony obrońcą/pelnomocnikiem z urzędu, gdyż nie ma obowiązku aby radca prawny podejmował się reprezentacji stron postępowania sądowego z urzędu. Zgodnie z

§ 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 27 maja 2015 r. w sprawie sposobu zapewnienia oskarżonemu korzystania z pomocy obrońcy z urzędu (Dz.U.2017.53 j.t.) Rada okręgowej izby radców prawnych przedstawia prezesowi właściwego sądu wykaz radców prawnych uprawnionych do obrony w postępowaniu karnym według ustawy o radcach prawnych, mających miejsce zamieszkania na obszarze właściwości danego sądu, deklarujących gotowość udzielania oskarżonym pomocy prawnej z urzędu. Podkreślić należy, że interesy tych osób na pewno nie ucierpiałyby, gdyż oskarżony

nie jest jedynym profesjonalnym prawnikiem na obszarze właściwości Sądu Rejonowego w M..

Bezzasadny jest również zawarty w apelacji oskarżonego zarzut rażącego naruszenia art. 29 k.k. przez błędną wykładnię, która doprowadziła do bezpodstawnego uznania, iż działanie oskarżonego nie było działaniem w usprawiedliwionym błędnym przekonaniu, co do zachodzącej okoliczności wyłączającej bezprawność czynu, tj. stanu wyższej konieczności. Jak już wskazano wyżej oskarżony miał pełną świadomość, iż wobec niego orzeczony został zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych. Pamiętać należy, że oskarżony jest czynnym doświadczonym prawnikiem wykonującym zawód radcy prawnego, zatem doskonale zdawał sobie sprawę jakie konsekwencje wywołuje prawomocny wyrok, w którym orzeczono wobec niego zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych. S. W. wiedział także w jakich okolicznościach może powoływać się na kontratyp stanu wyższej konieczności.

Jedynie w kategoriach nieporozumienia można rozpatrywać zawarty w apelacji oskarżonego zarzut naruszenia art. 2 ,art.3 ust.2 ustawy o radcach prawnych w zw. z treścią art. 6 ust. 1 i art.12 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, przez niezastosowanie, które to naruszenie miało istotny wpływ na wynik sprawy i wydane w tym postępowaniu rozstrzygnięcie.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 Uchwały Nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców prawnych z dnia 22 listopada 2014 r. w sprawie

Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, na który powołuje się skarżący, radca prawny, mając na uwadze treść roty ślubowania określonej w ustawie o radcach prawnych, obowiązany jest wykonywać czynności zawodowe rzetelnie i uczciwie, **zgodnie z prawem**, zasadami etyki zawodowej oraz dobrymi obyczajami.

Znamiennym jest, że oskarżony przywołując w apelacji regulacje Kodeksu Etyki Radcy Prawnego pominął okoliczność, że Kodeks ten, podobnie jak wszystkie inne akty prawne odnoszące się do wykonywania zawodu radcy prawnego, nakazuje wykonywanie tego zawodu zgodnie z prawem. Dopuszczając się czynów będących przedmiotem niniejszego postępowania oskarżony naruszył przepisy prawa karnego i żadne okoliczności, na które się powołuje nie wyłączają bezprawności czy też karalności jego czynów.

Tym samym w pełni zasadnie Sąd I instancji ustalił i przyjął, że S. W. dopuścił się popełnienia zarzucanych mu czynów w ramach ciągu przestępstw art.91§1 kk

Wniosek

o zmianę zaskarżonego wyroku i w konsekwencji uniewinnienie oskarżonego S. W. (1) od popełnienia zarzucanego mu czynu. Ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w M. do ponownego rozpoznania.

zasadny
częściowo zasadny
niezasadny

Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.

<p>W orzeczeniu Sądu I instancji z przyczyn wskazanych wyżej nie stwierdzono obrazy przepisów prawa procesowego, która miałaby wpływ na treść tego orzeczenia, jak też obrazy prawa materialnego.</p>	
---	--

<p>4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU</p>	
<p>1.</p>	
<p>Związłe o powodach uwzględnienia okoliczności</p>	
<p>Z urzędu, wobec zaskarżenia wyroku w całości, zachodziła konieczność dokonania korekty w zakresie rozstrzygnięcia o karze jednego roku pozbawienia wolności, z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 3 lat przez jej złagodzenie.</p> <p>W ocenie Sądu Okręgowego orzeczona kara za popełniony przez oskarżonego czyn jest zbyt surowa, jeśli uwzględni się nie tylko stopień społecznej szkodliwości czynu i winy S. W. (1), ale również zasady wymiaru kary określone w przepisie art.53 k.k.</p> <p>Zgodnie z art. 53 § 2 k.k. wymierzając karę, sąd uwzględnia w szczególności motywację i sposób zachowania się sprawcy, popełnienie przestępstwa wspólnie z nieletnim, rodzaj i stopień naruszenia ciężących na sprawcy obowiązków, rodzaj i rozmiar ujemnych następstw przestępstwa, właściwości i warunki osobiste sprawcy, sposób życia przed popełnieniem przestępstwa i zachowanie się po jego popełnieniu, a zwłaszcza staranie o naprawienie szkody lub zadośćuczynienie w innej formie społecznemu poczuciu sprawiedliwości, a także zachowanie się pokrzywdzonego.</p> <p>Zważywszy bowiem z jednej strony, mimo wszystko, ograniczony ładunek społecznej szkodliwości, niewątpliwie przy tym nagannego, inkryminowanego zachowania oskarżonego - orzeczona wyrokiem kara jednego roku pozbawienia wolności jawi się jako nadmiernie restrykcyjna, nie odzwierciedlająca rzeczywistego charakteru przedmiotowego zachowania</p>	

<p>oskarżonego, a tym samym kara niewspółmiernie surowa.</p> <p>W efekcie – biorąc również pod uwagę stopień winy i społecznej szkodliwości czynu a także rodzaj i rozmiar ujemnych następstw przestępstwa, Sąd Okręgowy uznał, że adekwatną karą za czyn z 244 k.k. w zw. z art 91 § 1 k.k. będzie kara grzywny w wymiarze 200 stawek dziennych o wartości jednej stawki dziennej w kwocie 40 złotych. Według Sądu Okręgowego kara ta jest wystarczająca dla osiągnięcia wszystkich celów postępowania. Pozwoli uświadomić oskarżonemu, że jego zachowanie było bezprawne i zapobiegnie podobnym jego działaniom w przyszłości.</p>	
<p>5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO</p>	
<p>5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji</p>	
<p>1.</p>	Przedmiot utrzymania w mocy
<p>Zwięźle o powodach utrzymania w mocy</p>	
<p>5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji</p>	
<p>1.</p>	Przedmiot i zakres zmiany
<p>Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że:</p> <p>- w ramach rozstrzygnięć z pkt I i II sentencji w miejsce orzeczonych tam kar: roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 3 lat i kary grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych o wartości jednej stawki w kwocie 20 zł oraz uzupełniając podstawę wymiaru kary o art. 37a k.k. orzekł wobec oskarżonego S. W. (1) karę grzywny 200 stawek dziennych o wartości jednej stawki w kwocie 40 zł</p>	

<p>- w ramach rozstrzygnięcia z pkt IV sentencji złagodził okres orzeczonego tam zakazu do roku.</p> <p>W pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymano w mocy.</p>	
Zwiążle o powodach zmiany	
Sąd Okręgowy uznał, że orzeczona wobec oskarżonego kara jest rażąco niewspółmierna i zachodzi konieczność jej złagodzenia.	

5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji		
5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia		
1.1.		# art. 439 k.p.k.
Zwiążle o powodach uchylenia		
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiążle o powodach uchylenia		
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiążle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwiążle o powodach uchylenia		

5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania	
5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku	
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
6. Koszty Procesu	

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
III	Na podstawie art. 636 § 1 k.p.k. zasądono od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe za postępowanie odwoławcze, w tym jedną opłatę w kwocie 800 zł za obie instancje.

7. PODPIS
